

AIZKADRI

Streiča jaunā filma izmaksās vairāk nekā miljonu latu

FOTO JĀNIS SALINŠ («F64»)

Režisors Jānis Streičs sācis uzņemt savu jauno spēlfilmu «Rūdolfa mantojums». Tā veidota pēc rakstnieka Rūdolfa Blaumaņa darbu motīviem, un filmas scenāriju, pēc producenta Andreja Ēķa ierosmes, rakstījis Streičs pats. PDz pagājušajā nedēļā viesojās kino pilsētā Cinevilla un vēroja, kā aktieri Romualds Ancāns, Artūrs Skrastiņš un Rēzija Kalniņa, uzklasot režisora padomus, iejūtas galveno tēlu lomās.

Režisors ideju lolojis vairākus gadus

Filmas pirmsākumi saistīti ar producenta Andreja Ēķa piedāvājumu režisoram Jānim Streičam uzņemt filmu par «Skroderienām Silmačos». Režisors atteicis, pamatojot, ka šo darbu

nevar un nevajag uzņemt, bet var veidot citu – ar Rūdolfa Blaumaņa daiļradi saistītu darbu. Domāts – darīts. Streičs kēries pie scenārija, un, kā tagad atzīst, visgrūtāk bijis izdomāt, ko un kā veidot. «Tārais rakstīšanas darbs jau nav nekas sarežģīts – tas aizņem kādus divus mēnešus,

galvenais ir ideja, un tā mazpamazām aizsākās jau pirms vairākiem gadiem.»

Filmas darbība notiek pagājušā gadsimta sākumā, taču to, kāds ir sižets, režisors pilnībā atklāt nevēlas. Vien nosaka, ka varoņu vārdus pēc Blaumaņa izdomājis pats un scenāriju veidojis pēc vairākiem dižgara darbiem. Tiesa, tāpat kā citās Streiča filmās, arī «Rūdolfa mantojumā» bez mīlestības neiztikt. Un mīlestības trijstūri tajā būsot vairāki.

PDz viesošanās laikā uzņemšanas laukumā tika filmēta epizode, kad filmas galvenie varoni – kalpu puika Kārlis (aktieris Artūrs Skrastiņš), kalpu meitene Emīlija (aktrise Rēzija Kalniņa) kopā ar savu turīgo saimnieku Rūdupu (aktieris Romualds Ancāns) pirmo reizi iebrauc Rīgā. Lai gan Kārlis un Emīlija mīl viens otru, meitene vēlāk apprecesies ar Rūdupu. «Kas var pateikt, kā ir pareizi – būt Kristīnei, iziet pie dzērāja Edgara un pašai nodzerties vai apprečēties ar Akmentiuni un dzītot kārtīgi kā saimnieci?» nedaudz ieskicējot filmas sižetu, spriež režisors, gan paskaidrojot, ka Blaumaņa darbs «Uguni» scenārijā izmantots neesot.

Aktierus apkalpo 44 cilvēku komanda

«Pirmais darba posms aizritējis samērā veiksmīgi,» PDz teic filmas izpildprodcents Sergejs Berdičevskis, kurš kopš neatkarības gadiem piedalījies visu režisora Jāņa Streiča filmu tapšanā. Stāstot par jauno darbu, viņš saka: «Filmā ir vai-

«Parasti uz laukuma esmu vistrokšnainākais, filmēšanas laikā palieku bez balss, bet šoreiz esmu mierīgs. 44 gadu laikā, kopš strādāju kino mākslā, šī ir pirmā profesionāla grupa – nav nekādas bumbulēšanās, garlaikošanās, iedzeršanās,» teic Streičs (attēlā kopā ar aktieriem ROMUALDU ANCĀNU un RĒZIJU KALNIŅU).

rāk nekā 100 dažādu epizožu. Tīrais filmēšanas laiks ir 60 dienu, tāču tas ir sadalīts pa posmiem. Darbu plānojam pabeigt 2008. gadā, bet skatītāji filmu varēs redzēt 2009. gadā, varbūt arī agrāk,» spriež izpildproducents.

Filmēšana notiek gan kino pilsētā *Cinevilla*, gan Durbes pilī, uz lauku ceļiem un brīvdabas muzejā. Aktierus apkalpo 44 cilvēku liela komanda. «Tie ir tehniskie darbinieki, rekvizitori, grimētāji. Domāju, ka esam laba komanda,» viņš piebilst.

Ēķis: «Filmējam ar jaunākajām tehnoloģijām»

Filmas «Rūdolfa mantojums» producents Andrejs Ēķis PDZ stāsta, ka viņam vienmēr bijusi doma Latvijā radīt lielu kino industriju, un kino pilsēta *Cinevilla* varētu būt vieta, kur uzsņemt labas filmas. Runājot par «Rūdolfa mantojumu», viņš teic: «Tas ir vairāku gadu projekts, un man ir prieks, ka Jānis Streičs, kuram ir 71 gads, joti ātri apgūst visu jauno. Mēs filmējam ar jaunākajām tehnoloģijām.»

Lai filma izdotos, kā iecerēts, tās vajadzībām tiek sarūpēts viiss nepieciešamais. Piemēram, no Lietuvas speciāli vesti zirgi, kas brauc četrrīgā. «Izrādījās, ka Latvijā nav zirgu, kas māk brauktu četrrīgā,» paskaidroja Ēķis, bet, runājot par filmas izmaksām, atzina, ka tās ir vairāk nekā miljons latu.

Rēzija: «Es neesmu Kristīne»

Aktrise Rēzija Kalniņa stāstu par filmēšanos «Rūdolfa mantojumā» sāk ar režisoru, kuru sauc par dzīvu leģendu. «Streičs ir ūnukums! Ārkārtīgi radošs, nesamierināms, aktīvs. Kā liels mākslinieks viņš katru tēlu laiž caur sevi, un aktierim atliek vien būt manīgam, lai nokertu intonāciju, kādā viņš runā par tēlu. Streičam ir arī joti laba

humora izjūta, filmēšanas laukumā mums ir bieži jāsmejas, kas atvieglo diezgan grūto filmēšanās procesu. Turklāt, būdams gleznotājs, viņš ikvieenu epizodi grib redzēt kā dzīvu gleznu, ievēro visus sīkumus – piemēram, viņš pats izdomāja man frizūru, noņēma mākslīgās bizes, trīs četras reizes lika pārkrāsot karieti. Gatavošanā vienas epizodes filmēšanai var aizņemt vairākas stundas.»

Aktrise atzīst, ka Streičs filmēšanā no viņas prasot tās īpašības, kuras dzīvē viņa cēnšoties no sevis izskaut. «Tā ir neiecietība, nešpetītība, kojetēšana. Emīlija ir dzīva, viņā ir visas emociju krāsas, viņai nav iekšējas aiztures pret sevi.»

Pieminot mīlestības tēmu un savas varones kāzas

ar Rūdupu, aktrise teic: «Emīlija savā veidā mīl Rūdupu. Tā nav kaisība, bet nav jau teikts, ka kaisība ir mīlestība. Pirmreizējā sajūta, ko sauc par iemīlešanos, cilvēkiem dota kā dāvana, tā ir kā sākuma pieckapeika, un tas, kas notiek tālāk, atkarīgs no paša – vai tu šo kapitālu pavairo vai iztēri un ej pie nākamās pieckapeikas,» – tā aktrise. Jautāta, vai dzīvē Rēzija varētu apprecēties ar tādu varoni kā Rūdups dzīvē, viņa lakoniski atsaka: «Es neesmu Kristīne!»

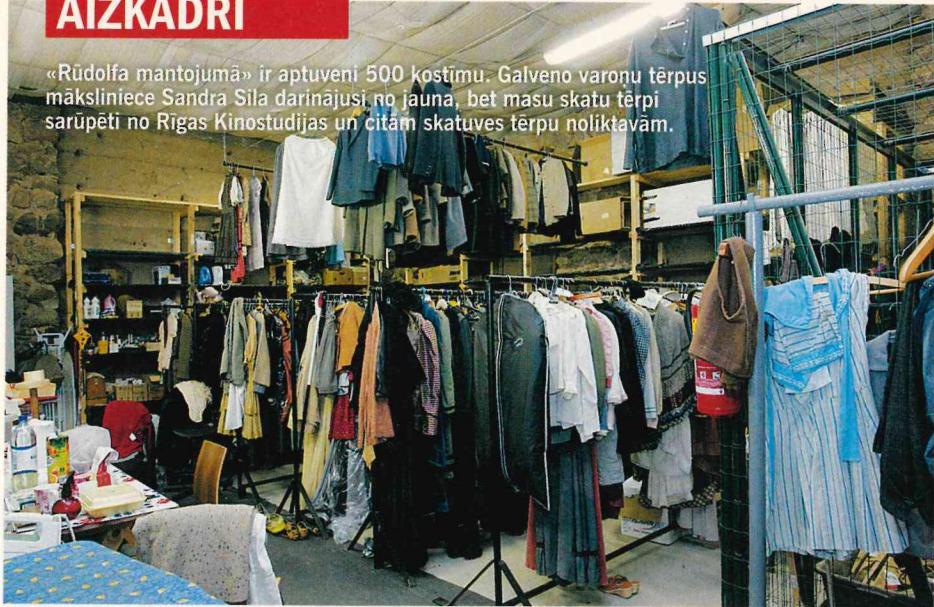
Skrastiņš piekritis nedomājot

Kārja lomas atveidotājs aktieris Artūrs Skrastiņš Streiča piedāvājumam spēlēt «Rūdolfa mantojumā» piekritis nedomājot. «Streiča vārds taču

Masu skatos ar lielu entuziasmu spēlētie slampenieki. «Pagasta mājā bija sludinājums, un, tā kā man ir atvalinājums, pieteicos,» PDZ stāstīja Slampes skolas pavāre UNA SKROMANE (no kreisās). Šī vienai jau ir otrā filma – Una piedalījusies arī «Rīgas sargu» tapšanā. Deviņus gadus vecais VITALIJS, kas filmā ir Unas puika, dzīvojot netālu no kino pilsētinās un uzņemšanas laukumā pavadot vairi ik dienu. «Mums, vietējiem, tā ir kā interesanta izklaide,» Una piebilda. Solīts, ka par piedalīšanos masu skatos slampenieki sanems arī naudu, tāču to, cik liela ir summa, Una nezināja. Tas neesot galvenais.

«Rūdolfa mantojumā» ir aptuveni 500 kostīmu. Galveno varonu tērpus māksliniece Sandra Sila darinājusi no jauna, bet masu skatu tēri sarūpēti no Rīgas Kinostudijas un citām skatuves tērpju noliktavām.

komentārus neprasa, turklāt mani joti fascinē filmas scenārijs. To var lasīt kā dailīliteratūru,»

PDz saka aktieris. «Kā jau pie Streiča, filmā visi tēli ir joti dzīvi. Pagaidām gan mēs vēl tikai taušāmies, jo process ir tikko sācies. Man joti patīk mans varonis – Kārlis sākumā ir totālais lauku cilvēks, bet ne pākā nozīmē. Viņš mēģina dzīvot pilnasinīgi, bet daudz ko nav redzējis. Kārļa dzīve sākumā aprobežojas tikai ar laukiem, bet viņš ir joti aktīvs, meklē savu ceļu, visu laiku ir procesā. Kāds Kārlis būs filmas beigās, es vēl nezinu, man pašam tā ir intriga.»

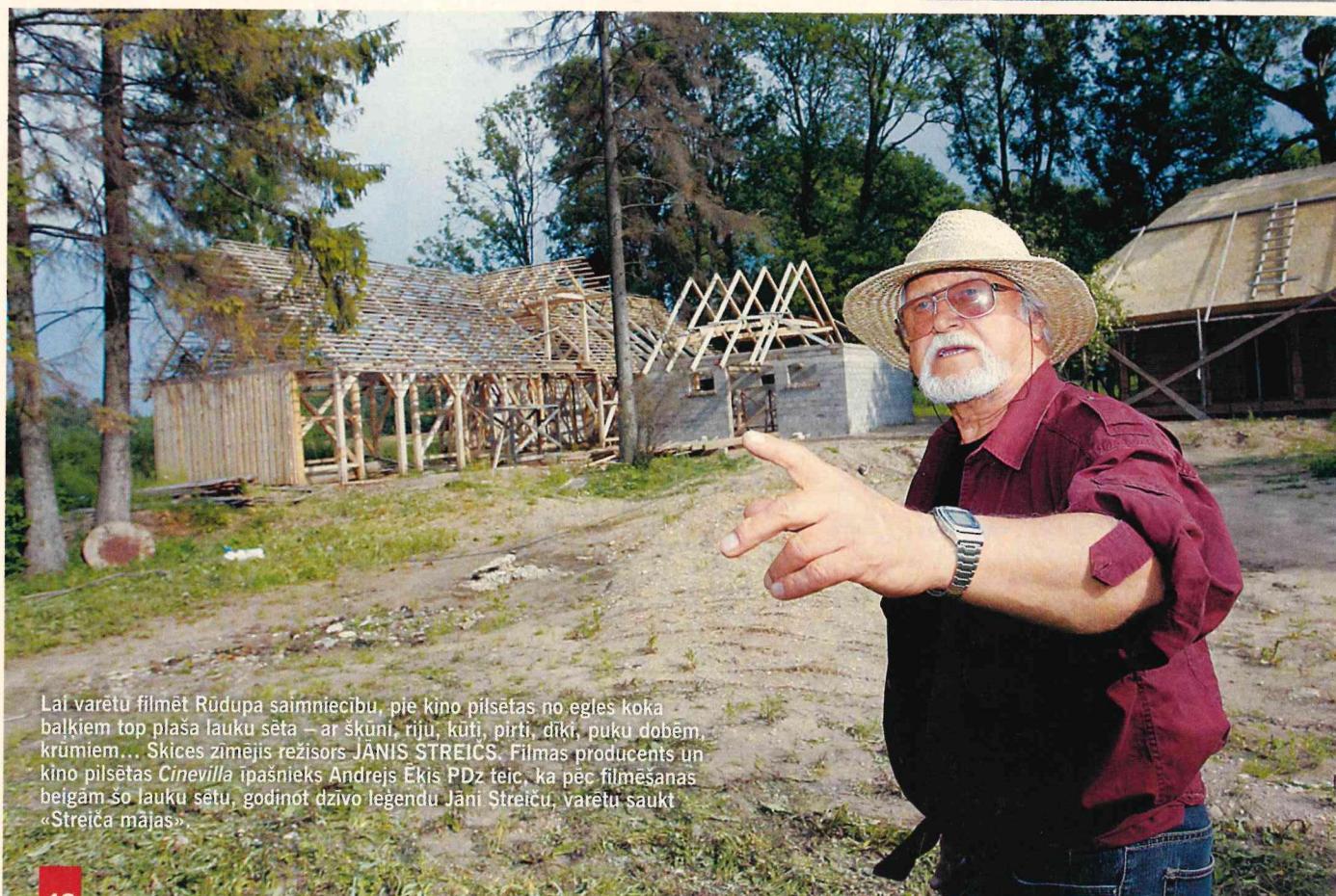
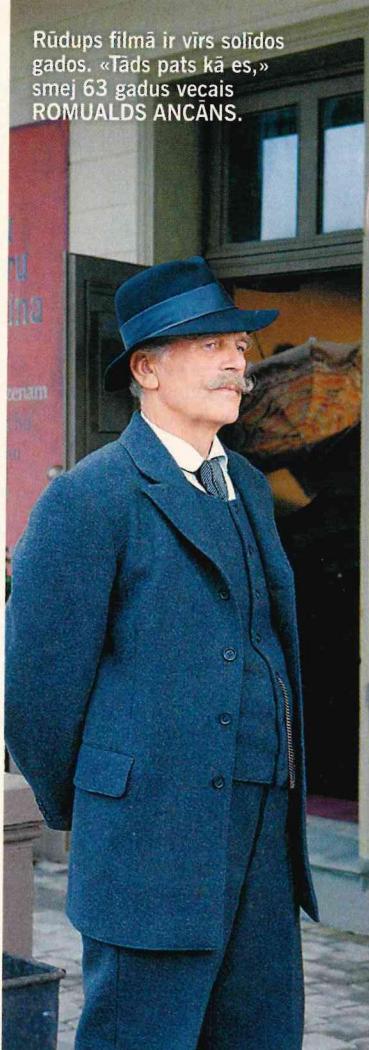
Kad nav jābūt kadrā, Skrastiņš labprāt vēro, kā Streičs strādā ar citiem aktieriem. «Man patīk tā lēnām iedzīvoties kostīmā, piepildīt kabatas.»

Ancāns: «Kaut tu tekstu aizmirstu!»

Romualds Ancāns, stāstot par filmu un sadarbību ar Jāni Streiču, PDz saka: «Ja man kaut kas ir izdevies, tad tas ir kopā ar Streiču.» Par savu tēlu māntīcības dēļ viņš īpaši runāt nevēlas. «Rūdups ir dzīvs cilvēks ar visām vājībām, taču to, kāds viņš galu galā iznāks, es vēl nezinu.»

Ar Rēžiju Kalniņu viņš kopā filmējas pirmo reizi, taču ir pārliecināts, ka darbs izdosies. «Viņa ir laba aktrise.» Nekādu īpašu rituālu pirms došanās uz filmēšanās laukumu Romualdam Ancānam neesot. Uz jautājumu, kas jānovēl, lai darbs izdots, viņš nosaka: «Kaut tu tekstu aizmirstu!» Kad PDz to novēlēja, aktieris nosmēja: «Pareizi! Jo es tekstu nemaz nemācos!» **PDZ**

Rūdups filmā ir vīrs solīdos gados. «Tāds pats kā es,» smej 63 gadus vecais ROMUALDS ANCĀNS.

Lai varētu filmēt Rūdupa saimniecību, pie kino pilsētas no egles koka balkiem top plāsa lauku seta – ar šķūni, riju, kūti, pirti, dīki, puku dobēm, krūmiem... Skices zimējis režisors JĀNIS STREIČS. Filmas producents un kino pilsētas Cinevilla īpašnieks Andrejs Ēķis PDZ teic, ka pēc filmēšanas beigām šo lauku setu, godinot dzivo legendu Jāni Streiču, varētu saukt «Streiča mājas».